

Opdracht 1.3: Omgaan met onveilige situaties

Informatie over de opdracht

Behoort bij:	Module 1: Veiligheid en circulaire economie
Is gerelateerd aan:	-
Benodigde theorie:	■ E-learning 1.1 Veiligheid ■ E-learning 1.2 Methodieken ■ E-learning 1.4 Veilig gedrag

Leerdoelen

Na deze opdracht kun je

- onveilige situaties en gedrag herkennen
- melding maken van onveilige situaties
- een collega aanspreken op onveilig gedrag

Introductie

Bedrijven in de procesindustrie gaan uit van het principe “veiligheid is van en voor iedereen”. Voor elke medewerker is het van belang om een veilige werkplek te hebben én elke medewerker heeft tegelijk ook zelf verantwoordelijkheid naar zichzelf, naar collega's en naar het bedrijf om zich veilig te gedragen.

Natuurlijk is een individuele medewerker niet persoonlijk, volledig verantwoordelijk voor de veiligheid van een heel bedrijf. Het bedrijf heeft zelf ook verantwoordelijkheid en de andere medewerkers ook. Vandaar de uitspraak dat veiligheid van en voor iedereen is.

Maar het is dus ook niet zo dat je als medewerker helemaal niet verantwoordelijk bent voor veiligheid en dat het volledig bij het bedrijf ligt om te zorgen voor een veilige werkplek. Van medewerkers wordt verwacht dat ze onveilige situaties kunnen herkennen en dat ze proactief handelen in het geval van onveilige situaties. En dat wordt zeker verwacht van een operator C, omdat je vanuit die rol een voorbeeldfunctie hebt binnen de ploeg en/of de afdeling. Daarom gaat deze opdracht over het herkennen van en proactief handelen bij onveilige situaties.

De opdracht

Stap 1

Om proactief te kunnen handelen in onveilige situaties, moet het je om te beginnen opvallen dat er sprake is van een onveilige situatie. Het is dus van belang om bewust, alert te zijn in het opmerken van onveilige situaties.

Je kan dat (in deze opdracht) op twee manieren doen:

- Je voert je dagelijkse werkzaamheden uit met ‘een oplettende blik’. Door bewust aandacht te hebben voor jezelf en je omgeving zal het je eerder opvallen als er onveilige situaties zijn.
- Je kan specifiek ‘op zoek’ gaan naar onveilige situaties, bijvoorbeeld door het lopen van een OOG-ronde (zie e-learning 1.4 Veilig gedrag).

Maak (op basis van één of beide manieren) een lijst met vijf á tien onveilige situaties die zich voordoen op jouw werkplek. Ter inspiratie kan je daarbij gebruik maken van de zes aandachtsgebieden om te signaleren of er veiligheidsrisico's zijn, die in e-learning 1.4 *Veilig gedrag* worden genoemd.

Stap 2

Als je signaleert dat er een veiligheidsrisico is, is het de bedoeling dat je proactief handelt. Dat kan bijvoorbeeld door het risico weg te nemen/te verminderen en dat kan ook door naar de grondoorzaak te kijken (zie e-learning 1.2 *Methodieken*).

Bijvoorbeeld: Er worden werkzaamheden uitgevoerd waarbij een hekje geplaatst moet worden ter afzetting, maar dat hekje staat er niet. Jij kan het hekje alsnog plaatsen, dan heb je het veiligheidsrisico verminderd. Wat je aanvullend kan doen, is nagaan waarom het hekje niet geplaatst is (de grondoorzaak). Als een collega bijvoorbeeld niet weet dat dat nodig is, zal hij dat hekje een volgende keer ook niet plaatsen. Als jij de collega daarover informeert zodat hij in het vervolg wél een hekje zal plaatsen, heb je niet alleen deze maar ook toekomstige situaties veiliger gemaakt.

Bedenk hoe jij in de vijf á tien gesignaleerde situaties proactief kan handelen en doe dat ook daadwerkelijk. Gebruik bovenstaand voorbeeld daarbij ter inspiratie om creatief te zijn in wat je zelf kan doen ten aanzien van proactief handelen. Noteer in het lijstje dat je gemaakt hebt bij stap 1 per situatie welke acties jij hebt genomen.

Stap 3

Het kan zijn dat één van de gesignaleerde situaties te maken heeft met onveilig (onbewust) gedrag van een collega (zoals in het voorbeeld bij stap 2). Het wordt van je verwacht dat je de collega daarop aanspreekt, maar wel op een constructieve manier. In e-learning 1.4 *Veilig gedrag* worden daar tips voor gegeven.

- Spreek een collega aan op onveilig (onbewust) gedrag en maak daarbij gebruik van de tips.
- Reflecteer op hoe dat aanspreken ging. Hoe was de reactie van de ander? Maakte de tips het aanspreken makkelijker? Wat zou je een volgende keer weer zo doen? Wat zou je anders doen? Waarom? Etc.

NB: als geen van de situaties van stap 1 te maken heeft met gedrag van een collega, oefen dat dan bij een situatie die zich later voordoet tijdens de looptijd van deze module of vraag een collega of je het aanspreken een keer kan oefenen met hem/haar.

Resultaat van de opdracht

- Een lijstje met vijf á tien gesignaleerde onveilige situaties met daarbij welke acties jij hebt ondernomen ten aanzien van die situaties
- Een situatie waarin je een collega hebt aangesproken op onveilig (onbewust) gedrag en een korte uitwerking van je reflectie op die situatie